

HiisiHeimo Matkailuyhdistys ry

Pohjois-Pohjanmaan elinkeino-,
liikenne- ja ympäristökeskus
Oulu
08.03.2011
Dnro POPELY

YHTÄKÖYTTÄ YHDISTYKSESSÄ -hanke

LOPPURAPORTTI
26.2.2011

1 HANKKEEN TOTEUTTAJAN NIMI

HiisiHeimo Matkailuyhdistys ry

2 HANKKEEN NIMI JA HANKETUNNUS

Yhtäköyttä yhdistyksessä / 3289

3 YHTEENVETO HANKKEESTA / YLEISTÄ

Yhtäköyttä yhdistyksessä -hanke oli matkailuyhdistyksen ensimmäinen oma hanke ja sen tosiasiallinen toteutusaika alkoi 1.4.2009. Alkuperäinen eli hankehakemuksen mukainen toteutusaika oli 1.5.2008 - 31.3.2010, mutta hanke aloitettiin vasta, kun hankepäättös oli saatu (25.2.2009).

Tämän yleishyödyllisen kehittämishankkeen hyväksytty enimmäistalousarvio oli 40.000 euroa. Hankkeelle palkattiin yhdistyksen hallituksen päätöksellä puolipäiväiseksi hankevetäjäksi **Erkki Böhme** 1.4.2009 alkaen (28.2.2010 saakka) ja hanketta varten oli vuokrattu toimistohuone Pyhäjärven Kehitys Oy:ltä.

Hankkeen ohjausryhmän puheenjohtaja oli **Jukka Tikanmäki** (Pyhäjärven kaupunki), varapuheenjohtaja **Kari Laitinen** (HiisiHeimo Matkailuyhdistys) ja jäsenet **Marjo Lindholm** (Keskipiste-Leader), **Anne Tikanmäki** (Pyhäjärvi), **Kauko Tikkanen** (Pyhäjärvi) ja **Esko Vähätiitto** (Kärsämäki). Yhdistyksen puolesta sen puheenjohtaja Kari Laitinen oli hankkeen vastuhenkilö.

Hankkeen käynnistyttyä tehtiin hanketiedote matkailutoimijoille sekä lehdille. Lehdistötiedote lähetettiin Maaselkä-lehteen, Pyhäjärven Sanomiin ja Kärsämäkinen-lehteen; Pyhäjärven Sanomat ja Kärsämäkinen julkaisivat hankkeesta jutun.

Hankesuunnitelman muutosta haettiin 10.8.2009. Hakemuksessa haettiin niin sisällöllisiä kuin kustannusjakomuutoksia. Muutospäätös saatiin 27.10.2009. Toisen kerran hankesuunnitelman muutosta haettiin 4.3.2010. Hakemuksessa oli kustannusjakomuutoksia sekä muutos toteutusaikaan (alkuperäinen 31.3.2010 saakka). Muutospäätös saatiin 28.5.2010. Hankkeen toteutusaika **päätyi 31.10.2010**.

Ohjausryhmän ensimmäisen kokouksen tunnelmissa Esko Vähätiitto, Marjo Lindholm ja Jukka Tikanmäki.

4 RAPORTTI

4.1. HANKKEEN TAVOITTEET

A) YLEMMÄN TASON TAVOITTEET, JOIDEN OSA HANKE ON

Yhtäköyttä yhdistyksessä -hanke oli pitkälti paikallinen ja osittain matkailuyhdistyksen sisäinen hanke. Haapajärvi, Kärsämäki ja Pyhäjärvi ovat kaukana matkailukeskuksista, mutta valtakunnallista ja maakunnan matkailustrategiaa hanke edisti siltä osin, kuin siinä kehitettiin teemamatkailua.

B) HANKKEEN TAVOITTEET (muutospäätöksen 27.10.2009 mukaisesti)

A. Matkailu- ja palveluyrittäjien aktivointi

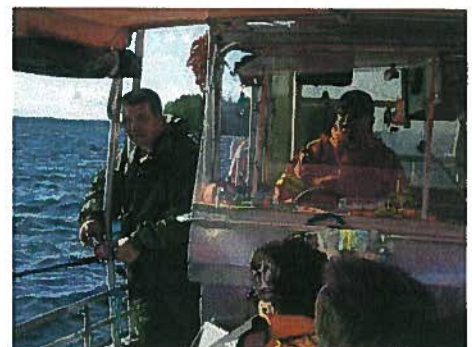
- hankkeessa pyritään luomaan yritysten verkosto, joka suuntautuu **järvimatkailun** kehittämiseen
- 1) pysyvän / kiinteän verkoston luominen ei merkittävästi edennyt, mutta hankkeen päättymisen jälkeen HiisiHeimo Matkailuyhdistys yhdessä eräiden jäsentensä kanssa tuotteistivat "Pyhäjärvi-talvipäivän" (sisälsi hevos- ja moottorikelkka-ajelua, nokipannukahvit & letut saarella, pilkkimistä ja lounaan) ryhmälle; tuotteistamisen ja paketoinnin saralla tarvittaisiin yrityskohtaista sparrausta
- 2) Pohjois-Savoon 10.-11.9.2009 suuntautuneella opintomatalla, jolla oli 10 osanottajaa, pääteemana oli "**JÄRVIMATKAILU** (kalastus ja muut ohjelmopalvelut)"
- 3) hanke oli mukana järjestämässä Pyhäjärven Kehitys Oy:n kanssa 1.12.2009 pidettyä keskustelutilaisuutta "**KÄYKÖ KAIKKI KALA KAUPAKSI?**", jossa aiheena oli kalastus; pää- tai sivutoimisen kalastuksen lisääntyminen voisi edistää kalastusmatkailuakin luontevasti; osallistujia parisenkymmentä (idea syntyi tavatessamme alustaja Jari Korhonen syyskuun opintomatkamme)
- 4) hankevetäjä oli mukana järjestämässä Maaseudun Sivistysliiton Apajille!-esiselvityshankkeeseen liittyvää "**KALAVERSTAS**"-työpajaa 18.2.2010; illan tarkoitus oli kartoittaa olemassa olevaa kalastusta, kalastuskulttuuria ja niiden hyödyntämistä erityisesti matkailussa ja osallistujia oli viitisentoista

Tukkupojat Oy:n Jari Korhosta kuunneltiin tarkkaavaisesti

... samoin JP-Kalamatkojen Jukka-Pekka Soinista

- yhteistyön tuloksena kehittyi "yhteen hiileen puhaltava" toimintaorganisaatio
- järvitapahtuman (HiijenSoutu 2009) järjestämisessä oli mukana useita järjestöjä ja viranomaisia; näin vahvistui "yhteen hiileen puhaltaminen"
- hankevetäjä oli mukana järjestämässä Soutuliiton retki- ja kuntosoututapahtuma-järjestäjien neuvottelupäiviä (Oulu 16.-17.1.2010); HiijenSoudun järjestäjiä osallistui päiville viisi ja päivillä opittiin paljon yhteen hiileen puhaltavista tapahtumaorganisaatioista

B. Yhdistyksen jäsenmäärän lisääminen

- yhdistyksen toimintaan pyritään saamaan lisää yrittäjiä seutukunnan muistakin kunnista
- uusia jäseniä liittyi 9 (jäsenmäärä siten 49): Ateljeekoti Villa Havu Kärsämäeltä, Riitta Haapala Haapajärveltä ja Pyhäjärveltä St. Lake Golf, Äkkiruokala Namiska, Pyhäjärven Pohti, Hotelli Pyhäsalmi, Emolahti Camping, Karjalahden Veljestö ja Hampaankolo. Uusien jäsenten liittymistä etenkin Haapajärveltä ja Kärsämäeltä vaikeutti Keskipiste matkailukartalle -hankkeen tavoitteena ollut ja tammikuussa 2010 perustettu kahden seutukunnan alueen uusi matkailuyhdistys (Keskipisteen Matkailuyhdistys); HiisiHeimo Matkailuyhdistys oli mukana perustamassa uutta ja tarpeelliseksi koettua alueellista matkailuyhdistystä; HiisiHeimo koetaan kuitenkin erityisesti Pyhäjärvellä tarpeelliseksi yhteistyöfoorumiksi ja toimijaksi – odotuksia etenkin hiisitarinan ja -hahmojen tuotteistamiseksi ja näkymiseksi on olemassa

C. Pyhäjärven tunnettavuuden lisääminen

- järviristeilyjen saaminen takaisin Pyhäjärvelle yhdeksi **ohjelmanpalveluksi**
- järviristeilyt alkoivat kesäkuussa 2009, mutta osittain eri järjestelyillä kuin mitä hankesuunnitelmaa tehtäessä oli ajateltu; tästä johtuen hankkeelle tuli huomattavia kustannussäästöjä (huomioitiin muutoshakemuksessa)

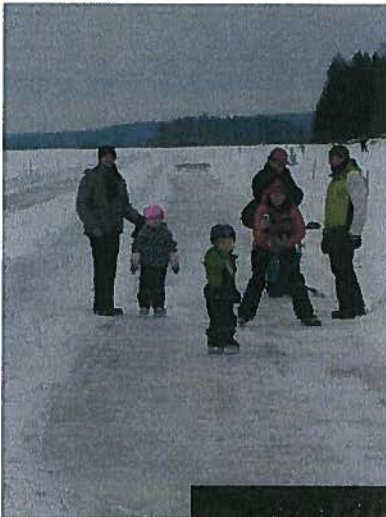
Pyhäjärvinen Talent-kisasta tuttu lina Kangasharju esiintyi upeasti Matka 2009 ja 2010 -messuilla

Järviristeilyt alkoivat Pyhäjärvellä uudestaan vuonna 2009

- ❖ lisäksi hankevetäjä ollut maakunnan matkailumarkkinointiryhmässä sekä Helsingissä Matka 2009 ja Matka 2010 -messuilla, Oulussa Erämessuilla 2009 ja Helsingissä ELMA-messuilla 2009
- "ajo-ohjeet" **venäläisille matkailijoille** hankkeeseen osallistuville yrityksille
- 1) venäläisiin matkailijoihin liittyvät toimet (www, käännökset) odottivat Keskipiste matkailukartalle -hankkeen, jonka kanssa tällä hankkeella on rahoittajien asettama yhteistyövelvoite, tuloksia (uuden matkailuyhdistyksen perustaminen ja keskipiste.info -portaali), jotka toteutuivat alkuvuonna 2010; em. portaali toimii alueen yhteismarkkinoinnin porttina ja HiisiHeimon hallitus päätti siirtää oman www-sisällön omilta sivuilta tähän portaaliin; sisällön käännöstyöt venäjäksi, englanniksi ja saksaksi toteutettiin suunnitellusti syksyllä 2010

- 2) Pyhjärven Kolmikanta ry:n Kylähistoriasta virtaa 1 -hankkeen kanssa järjestetyn Pohjois-Satakuntaan 13.-15.11.2009 suuntautuneen opintomatkan, jolla oli 14 osanottajaa, toinen teema oli **"VENÄLÄISET MATKAILIJAT** (venäläisten huomioiminen asiakkaina)"
- 3) Pohjois-Savoon 18.-19.3.2010 suuntautuneella opintomatkalla, jolla oli 10 osanottajaa, teemoina oli **"TALVIOHJELMAPALVELUT ja VENÄLÄISET MATKAILIJAT"**; venäläisten matkailusta käytiin tälläkin matkalla keskusteluja monen toimijan kanssa
- 4) hanke järjesti **"VENÄLÄINEN VIERAANA"** -keskustelutilaisuuden 24.10.2010; teemoina mm. venäläisten matkailun historia, ruoka- ja muu tapakulttuuri, lahjat ja tuliaisets sekä värien merkitys; tilaisuuteen osallistui 12 henkilöä

Retkiluistelijoita
Tahkolla

Eila Vainik kertoi
venäläisestä tapa-
kulttuurista

Arto Jauhainen SeikkailuKuopio Oy:stä perehdytti
opintomatkalaisia retkiluistelun saloihin ...

... ja reippaimmat
kokeilivat myös
jääpotkukelkkaa

4.2. HANKKEEN TOTEUTUS

C) TOIMENPITEET (muutospäätöksen 27.10.2009 mukaisesti)

1. Matkailuyhdistyksen jäsenten aktivointi

Hankkeessa edistetään yritysten omaa aktiivista yhteistoimintaa palvelujen kehittämiseksi ja markkinoinnin tehostamiseksi. Tähän tarvitaan "pelisääntöjä", sopimuksia, luottamusta ja innostusta sekä yhteinen päämäärä.

- **internet-pohjainen markkinointimateriaali.** Yhteinen markkinointi tähtää siihen, että asiakas saadaan tutustumaan yhteismarkkinointimateriaaliin
- **kaikki www-ratkaisut (mm. käännökset) odottivat Keskipiste matkailukartalle -hankkeen, jonka kanssa tällä hankkeella on rahoittajien asettama yhteistyövelvoite, tuloksia (uuden matkailuyhdistyksen perustaminen ja keskipiste.info –portaali), jotka toteutuivat vuoden 2010 alkupuolella; em. portaali toimii alueen yhteismarkkinoinnin porttina ja HiisiHeimon hallitus päätti siirtää oman www-sisällön omilta sivuilta tähän portaaliin; sisällön käännöstyöt venäjäksi, englanniksi ja saksaksi toteutettiin suunnitellusti syksyllä 2010**

- hankkeen päättymisen jälkeen HiisiHeimo Matkailuyhdistys yhdessä eräiden jäsentensä kanssa tuotteistivat "Pyhäjärvi-talvipäivän" (sisälsi hevos- ja moottorikelkka-ajelua, nokipannukahvit & letut saarella, pilkkimistä ja lounaan) ryhmälle
- yhdistyksen jäsenten oma keskustelufoorumi (sekä keskinäiset että ohjelmalliset keskustelutilaisuudet ja nettifoorumi) edistämään kehittävää vuoropuhelua jäsenten kesken
- nettifoorumi jäi hankkeen resurssipuutteen ja uuteen portaaliin siirtymisen takia toteuttamatta; hanke järjesti itse tai yhdessä matkailuyhdistyksen hallituksen kanssa 6 keskustelutilaisuutta:
 - 1) 28.4.2009 teemana oli "Uutta teknologiaa yrityksiin ja tapahtumiin: **PAIKANNUS, TUNNISTUS JA SENSORIT**"; alustajana oli Ville Autio Centriasta; keskustelussa mietittiin yhdessä teknologian mahdollisuuksia ja kokeilukohteita
 - 2) 17.6.2009 teemana oli "**TARINOIDEN TUOTTEISTAMINEN**"; alustajana oli ohjaaja Marja-Liisa Mattila; alustuksen ja keskustelun jälkeen jatkettiin teeman työstöä työpajoissa miettien konkreettisia tuotteita ja palveluja läsnä oleville toimijoille
 - 3) yhteistyössä Pyhäjärven Kehitys Oy:n kanssa 1.12.2009 järjestetyn tilaisuuden teema oli "**KÄYKÖ KAIKKI KALA KAUPAKSI?**"; alustajana oli toimitusjohtaja Jari Korhonen; keskustelun pääteemana oli kalastus, mutta sen lisääntyminen voisi luontevasti lisätä myös kalastusmatkailutarjontaa
 - 4) 9.12.2009 aiheena oli "**MATKAILUKO MAHDOLLISUUS MAASEUDULLA?**"; matkailun kehittämiskeskustelun vauhdittajana toimi VTL Veikko Tikkanen poleeminen puheenvuoro

Marja-Liisa Mattila

Veikko Tikkanen

Ville Autio puhuu teknologiaa

- 5) hankevetäjä oli mukana järjestämässä Maaseudun Sivistysliiton Apajille!-esiselvityshankkeeseen liittyvää "**KALAVERTAS**"-työpajaa 18.2.2010 Verkko-rannassa; illan tarkoitus oli kartoittaa olemassa olevaa kalastusta, kalastuskulttuuria ja niiden hyödyntämistä erityisesti matkailussa ja osallistujia oli viitisentoista
- 6) hanke järjesti "**VENÄLÄINEN VIERAANA**" -keskustelutilaisuuden 24.10.2010; teemoina mm. venäläisten matkailun historia, ruoka- ja muu tapakulttuuri, lahjat ja tuliaisheet ja värien merkitys; tilaisuuteen osallistui 12 henkilöä

- yhteistyön merkitys korostuu **yhteisen tapahtuman** toteutuksen kautta
- **järvitapahtuman** (HiijenSoutu 2009) järjestämisessä oli mukana useita yhdistyksen yhteisö- ja henkilöjäseniä sekä muita yhteisöjä ja viranomaistahoja

Niin pelastuslaitoksen kuin poliisien vene ovat mukana HiijenSoudun järjestelyissä

- kolmen kotimaisen **opintomatkan** järjestäminen (teemat: 1) järvimatkailukohde / mm. ohjelmapalvelut, 2) venäläisten matkailijoiden kohde / mm. palvelut, ohjelmat ja 3) talvimatkailu / ohjelmapalvelut)
- 1) Pohjois-Savoon 10.-11.9.2009 suuntautuneella opintomatalla, jolla oli 10 osanottajaa, pääteemana oli **"JÄRVIMATKAILU** (kalastus ja muut ohjelmapalvelut)"
- 2) Pyhäjärven Kolmikanta ry:n Kylähistoriasta virtaa 1 -hankkeen kanssa järjestetyn Pohjois-Satakuntaan 13.-15.11.2009 suuntautuneen opintomatkan, jolla oli 14 osanottajaa (10 tämän hankkeen puolelta), toinen teema oli **"VENÄLÄISET MATKAILIJAT** (venäläisten huomioiminen asiakkaina)"; toisena teemana oli toisen järjestäjähankkeen tavoitteiden mukaisesti **"HISTORIAN JA PERINTEEN ELÄVÖITÄMINEN"**
- 3) Pohjois-Savoon 18.-19.3.2010 suuntautuneella opintomatalla, jolla oli 10 osanottajaa, teemoina oli **"TALVIOHJELMAPALVELUT** ja **VENÄLÄISET MATKAILIJAT** (retkiluistelu ja jääpotkukelkkailu)"

JP-Kalamatkojen kalusto valmiina

... samoin SeikkailuKuopio Oy:n

2. Markkinoinnin avaaminen **Venäjälle**

- markkinoinnin aloittaminen **Venäjälle** jo toimivien matkailuyhteenliittymien kautta.
- Kohdassa 1 mainituista opintomatoista kaksi järjestettiin niin, että niillä käydään kohteissa, joilla on markkinointiyhteydet Venäjälle ja siten samalla voidaan keskustella yhteistyömahdollisuuksista:
 - 1) Pyhäjärven Kolmikanta ry:n Kylähistoriasta virtaa 1 -hankkeen kanssa järjestetyn Pohjois-Satakuntaan 13.-15.11. suuntautuneen opintomatkan, jolla oli 14 osanottajaa (10 tämän hankkeen puolelta), toinen teema oli **"VENÄLÄISET MATKAILIJAT** (venäläisten huomioiminen asiakkaina)"; toisena teemana oli toisen järjestäjähankkeen tavoitteiden mukaisesti **"HISTORIAN JA PERINTEEN**

ELÄVÖITTÄMINEN"; tällä opintomatalla tämän haastavan teeman käsittely pääsi alkuun (S-Systemsin omat kapeat yhteydet ja Porin kaupunki / Maisan valitettavasti hivenen hiipuneet yhteydet)

- 2) Pohjois-Savoon 18.-19.3.2010 suuntautuneella opintomatalla, jolla oli 10 osanottajaa, teemoina oli **"TALVIOHJELMAPALVELUT ja VENÄLÄISET MATKAILIJAT** (retkiluistelu ja jääpotkukelkkailu); tällä opintomatalla ei löydetty suoraan ns parasta ja lopullista ratkaisua asiaan: eri yrityksillä oli erilaisia omia kanavia; Ylä-Savon yhteismarkkinointi olisi ehkä laajennettavissa alueellemme päin (www.iisalmi.ru); ja tuloksekkain olisi ehkä ns. Koillis-Savon malli, jossa yhteismarkkinoinnin lisäksi on mukana (hankkeistettu) tuotteistus (mukaan lukien laatuasiat) ja myynti niin, että alue on tehnyt yhteistyökuvion kansainvälisten markkinointi- ja myyntiorganisaatioiden kanssa (Ready To Go ja Villi Pohjola); **Ylä-Savon kanssa olisi järkevää jatkaa keskusteluja ja/tai Koillis-Savosta ottaa mallia toimintaan**

Satakunnan reissulla
kävimme niin
Välimaan Perinnetorpalla

... kuin myös
Vuojoen kartanossa

- **venäjänkielinen** markkinointimateriaali ja kotisivuille venäjänkielinen esittely. Linkitys venäläiselle matkailupalvelimelle
- kaikki *www*-ratkaisut (mm. käännökset) odottivat Keskipiste matkailukartalle -hankkeen, jonka kanssa tällä hankkeella on rahoittajien asettama yhteistyövelvoite, tuloksia (uuden matkailuyhdistyksen perustaminen ja keskipiste.info –portaali), jotka toteutuivat vuoden 2010 alkupuolella; em. portaali toimii alueen yhteismarkkinoinnin porttina (tosin ainakin vielä vain suomenkielisenä) ja HiisiHeimon hallitus päätti siirtää oman *www*-sisällön omilta sivuilta tähän portaaliin; sisällön käännöstyöt venäjäksi, englanniksi ja saksaksi (eli HiisiHeimon alisivuilla vieraita kieliä) toteutettiin suunnitellusti syksyllä 2010; ja kun portaalissa on laajasti venäjänkielistä materiaalia, niin portaalin linkitys on vasta mahdollista
- **venäläisten ryhmien** huomioiminen **talvimatkailussa**
 - Pyhjärven Kolmikanta ry:n Kylähistoriasta virtaa 1 -hankkeen kanssa järjestetyn Pohjois-Satakuntaan 13.-15.11. suuntautuneen opintomatkan, jolla oli 14 osanottajaa (10 tämän hankkeen puolelta), toinen teema oli **"VENÄLÄISET MATKAILIJAT** (venäläisten huomioiminen asiakkaina)
 - Pohjois-Savoon 18.-19.3.2010 suuntautuneella opintomatalla, jolla oli 10 osanottajaa, teemoina oli **"TALVIOHJELMAPALVELUT ja VENÄLÄISET MATKAILIJAT**"; venäläisten matkailusta käytiin tälläkin matkalla keskusteluja monen toimijan kanssa
 - hanke järjesti **"VENÄLÄINEN VIERAANA"** -keskustelutilaisuuden 24.10.2010; teemoina mm. venäläisten matkailun historia, ruoka- ja muu tapakulttuuri, lahjat ja tuliaiset ja värien merkitys; tilaisuuteen osallistui 12 henkilöä

3. Nuorten ja erityisryhmien huomioon ottaminen järvimatkailussa

➤ **erityisryhmien** osallistuminen

- *HiijenSoudussa vuonna 2009 sekä pyhäjärvisillä nuorilla että Kaislarannan palvelukodin kehitysvammaisilla (ja ohjaajilla) oli oma kirkkovene*

➤ **Suomi Vesille –**tapahtuma

- *tämä vesistöjen liikuntakäyttöä ja vesiturvallisuutta edistävä tapahtuma saatiin toteutettua jo vuonna 2008 HiijenSoudun yhteydessä muilla keinoin (hankkeen haettu toteutusaikahan alkoi 1.5.2008, mutta hanke päätös viipyi); tästä syystä hankkeelle syntyi kustannussäästöjä (huomioitu muutoshakemuksessa)*

HiijenSoudussa joko kilpaillaan hiki lätsässä tai nautitaan järvimaisemasta retkisarjassa

Kaislarannan joukkue osallistujamitalien vastaanottovuorossa

D) AIKATAULU (muutospäätöksen 28.5.2010 mukainen)

1.4.2009 – 30.9.2009

- Hankkeen käynnistäminen
- Tiedottaminen
- Keskustelufoorumien rakentaminen ja ylläpito/päivittäminen
- Yrityskontaktit ja yhteydenpito matkailu- ja muiden palveluyrityksien kanssa
- Kotisivujen päivittämiseen liittyvät järjestelyt
- Markkinoinnin aloittaminen Venäjälle yhteistyössä matkailu- ym. yrittäjien kanssa
- Yhteisen tapahtuman järjestelyt
- Ohjausryhmän kokoukset

1.10.2009 – 31.10.2010

- Yrityskontaktit ja yhteydenpito matkailu- ja muiden palveluyrityksien kanssa
- Keskustelufoorumien ylläpito/päivittäminen ja jatkotoiminnan varmistaminen
- Markkinointityöt Venäjälle yhteistyössä matkailu- ym. yrittäjien kanssa
- Ohjausryhmän kokoukset
- Hankkeen tuloksista julkinen tiedotustilaisuus
- Hankkeen lopettamistoimet ja loppuraportti

E) RESURSSIT

Hankkeella oli palkattuna puolipäiväinen hankevetäjä 1.4.2009 alkaen ja 28.2.2010 saakka. Lisäksi hankevetäjä hoiti ostopalveluna ohjausryhmän päätöksen 4.3.2010 mukaisesti hankkeen viime toimet (mm. ohjausryhmän kokous, opintomatka,

keskustelutilaisuus, käännöskilpailutus). Yhdistyksen puolesta sen puheenjohtaja Kari Laitinen oli hankkeen vastuuhenkilö ja hänellä panoksensa hankkeen toteutuksessa on ollut merkittävä. Lisäksi yhdistyksen hallituksen sekä ohjausryhmän jäseniä oli mukana hankkeen toiminnassa.

F) TOTEUTUKSEN ORGANISAATIO

Hankkeen hallinnoijana toimineen HiisiHeimo Matkailuyhdistyksen hallitus on tehnyt hankkeeseen liittyvät tarpeelliset päätökset. Yhdistyksen puheenjohtaja Kari Laitinen on toiminut hankkeen vastuuhenkilönä ja antanut hankkeen toteutukselle merkittävän panoksen. Hankkeen ohjausryhmä on ohjannut hankkeen ja hankevetäjän toimintaa sekä käsitellyt tarvittavat hankkeeseen liittyvät asiat (muutoshakemus jne.).

Puolipäiväinen hankevetäjä työskenteli hankkeen toteuttajana 1.4.2009 - 28.2.2010. Lisäksi hankevetäjä hoiti ostopalveluna ohjausryhmän päätöksen 4.3.2010 mukaisesti hankkeen viime toimet (mm. ohjausryhmän kokous, opintomatka, keskustelutilaisuus, käännöskilpailutus).

Pohjois-Pohjanmaan matkailukoordinaattori Elli Ryönänkoski nauttii Pyhäjärven upeista järvi- maisemista Kari Laitisen kanssa

G) KUSTANNUKSET JA RAHOITUS

	<i>muutospäätös 28.5.2010:</i>	<i>toteuma 31.10.2010:</i>
Palkkauskulut	17 000	16 790
Kokouspalkkiot	800	360
Ostopalvelut ja palkkiot	6 500	6 332
Kotimaan matkakulut	8 300	6 518
Vuokrat	2 600	2 589
<u>Muut kustannukset</u>	<u>4 800</u>	<u>4 800</u>
KUSTANNUKSET YHTEENSÄ	40 000	37 389
<i>TE-keskus / EU ja valtio</i>	<i>25 600</i>	<i>23 929</i>
<i>Kunnat / Haapajärvi, Kärsämäki ja Pyhäjärvi</i>	<i>6 400</i>	<i>5 982</i>
Julkinen rahoitus yhteensä	32 000	29 911
<i>Yksityinen, rahallinen osuus</i>	<i>8 000</i>	<i>7 478</i>
Yksityinen rahoitus yhteensä	8 000	7 478
RAHOITUS YHTEENSÄ	40 000	37 389

H) RAPORTOINTI JA SEURANTA (kokoukset, ohjausryhmätyöskentely)

Ohjausryhmä kokoontui kolme kertaa vuonna 2009 (27.4., 22.6. ja 30.11.) sekä yhden kerran vuonna 2010 (4.3.) ja vuonna 2011 (26.2.).

I) TOTEUTUSOLETUKSET JA RISKIT

hankesuunnitelma:

Riskinä on yksityisrahoitusosuuden kerryttäminen ja yrittäjien sitoutuminen. Ennakkoasenteiden kohtaaminen ja niiden voittaminen – venäläiset matkailijat.

Yksityisrahoitusta (hankkeeseen osallistuneilta) kertyi ajatellusti, mikä merkitsee myös sitä, että HiisiHeimo Matkailuyhdistyksen oma panos on etukäteen ajatellun suuruinen. Yrittäjät ovat suhtautuneet hankkeeseen pääsääntöisesti myönteisesti (uudet jäsenet, osallistuminen keskustelutilaisuuksiin ja opintomatkoille ym.).

Venäläisistä asiakkaina ja suunnitelmissa Venäjälle markkinoinnista ei ole tullut esille erityisempiä ennakkoasenteita suuntaan tai toiseen.

4.3. YHTEISTYÖKUMPPANIT

Monipuolisena yhteistyökumppanina oli hanke päätöksen veloitteen mukaisesti Nivala-Haapajärven ja Siikalatvan seutukuntien alueella toteutettava **Keskipiste matkailukartalle -hanke**. Hanketta hallinnoi Nivala-Haapajärven seudun elinkeinojen kehittämissyhtiö Nihak ja sitä toteutti ostopalveluna Pirjo Nuottimäki (Notehill Ky).

Pirjo Nuottimäki esitteli Keskipiste-hanketta keskustelutilaisuudessamme 17.6.2009

Hankkeen muina yhteistyökumppaneina olivat:

- hankealueen (Haapajärvi, Kärämäki ja Pyhäjärvi) matkailutoimijat (matkailuyritykset, tapahtumanjärjestäjät, käyntikohteet ym.) sekä
- hankealueen kunnat, Pyhäjärven Kehitys Oy ja Keskipisteen Matkailuyhdistys,
- Pohjois-Pohjanmaan Liitto (maakunnan matkailutoimikunta, matkailumarkkinointityöryhmä, ilmastostrategian matkailutoimialaryhmä), Maaseudun Sivistysliitto ja
- muut viranomaiset (Keskipiste-Leader, TE-keskus, tiehallinto / Jokilaaksojen palvelukohteiden opastussuunnitelman ohjausryhmä ym.).

Yksi opintomatkoista (Pohjois-Satakunta) järjestettiin yhdessä Pyhäjärven Kolmikanta ry:n *Kylähistoriasta virtaa 1*-hankkeen kanssa.

4.4. HANKKEEN TULOKSET JA VAIKUTUKSET

Hankkeen päätyttyä voidaan arvioida, että hanke toteutui pääosiltaan hankesuunnitelman mukaisesti, mutta **sisällöllisiä suunnitelmia oli kuitenkin liikaa henkilö- ja talousresursseihin nähden**. Hankeaika oli myös aika lyhyt; moni tavoite ja toimenpide vaatii pitempää tähtäystä ja enemmän toteuttamisresursseja.

Oleelliset tulokset ja vaikutukset, vaikka osa toteutuukin hankkeen päättymisen jälkeen, joihin hankkeen toimenpiteillä päästiin ovat:

- ***retkiluisteluradan koetoteutus Pyhäjärvellä kevättalvella 2011,***
- ***järviristeilyjen palautuminen Pyhäjärvelle,***
- ***3 opintomatkaa,***
- ***6 keskustelutilaisuutta,***
- ***HiijenSoutu-tapahtuman kehittyminen (mm. erityisryhmät),***
- ***yhdistyksen jäsenmäärän kasvu 22 %:lla,***
- ***hiisitarinan kääntäminen venäjäksi, englanniksi ja saksaksi,***
- ***matkailuyhdistyksen www-sisällön siirto www.keskipiste.info-portaaliin ja***
- ***yhteistyön ja verkottumisen sekä yhteismarkkinoinnin oleellisuuden parempi ymmärtäminen; "Pyhäjärvi-talvipäivän" tuotteistaminen.***

Hankevetäjä työskenteli 50 %:n työajalla 11 kuukautta; hankkeen hallinto- ja talousasiat veivät kuitenkin käytännössä saman ajan kuin täyspäiväisellä työntekijällä. Hankevetäjällä jäi myös pitämättä 11 vapaapäivää, vaikka työajanseurantaan laitettiin vain yli 0,5 työpäivän päivittäiset ylitykset ja yli 0,5 työpäivän viikonlopputyöt (yksinkertaisella korvauksella eli tunti tunnista periaatteella).

Suunniteltu sisältö huomioiden hankkeesta olisi pitänyt alun perin "rakentaa isompi": pitempi tosiasiallinen toteutusaika, kokopäiväinen hankevetäjä ja suurempi kustannusarvio; tämä "neuvona" muille hankesuunnittelijoille.

Merkittävimmät toteutumatta jääneet toimenpiteet liittyvät venäläisten matkailun kehittämiseen! Yhtenä toimenpiteenä oli "markkinoinnin aloittaminen Venäjälle jo toimivan yhteenliittymän kautta"; tarkoituksena oli mm. opintomatkojen avulla löytää mahdollinen yhteenliittymä, mutta lopullista ratkaisua ei löytynyt kevääseen 2010 mennessä. **Ylä-Savon kanssa olisi järkevää jatkaa keskusteluja ja/tai Koillis-Savosta ottaa mallia toimintaan.** Yhteistyö Keskipisteen Matkailuyhdistyksen (www.keskipiste.info) ja Oulun Matkailu Oy:n (www ouluon.fi) kanssa on myös tärkeää!

Toisaalta, jos se olisi löytynyt, niin se olisi vaatinut suunnitelman mukaisesti yrityksiltä, tapahtumilta ja käyntikohteilta "venäjänkielisen markkinointimateriaalin" tuottamista, minkä tukemiseen ei hankebudjetissa lopulta olisi ollut resursseja, sekä tuotteistamista ja paketoitua. Siten myöskään "linkitys venäläiselle matkailupalvelimelle" ([keskipiste.info](http://www.keskipiste.info) – portaalia ei kannata linkittää ilman riittävää venäjänkielistä materiaalia) sekä tavoitteena ollut "ajo-ohjeet venäläisille matkailijoille" eivät toteutuneet.

Tosin HiisiHeimo Matkailuyhdistyksen aiemmin omilla [www-sivuolla](http://www.sivuolla) ollutta sisältöä käännettiin suunnitellusti [keskipiste.info](http://www.keskipiste.info) -portaaliin niin venäjäksi, englanniksi kuin saksaksi (toistaiseksi portaalin ainoa vieraskielinen sisältö).

Hankesuunnitelman muutosten yhteydessä olisi ollut tarkoituksenmukaista myös poistaa joitakin sisällöllisiä tavoitteita ja toimenpiteitä realistisemmän toteutumisen lisäämiseksi.

*Opintomatkat lisäävät yhteishenkeä,
tietämystä toisten palveluista ja
verkostoitumista ... Eli luovat
edellytyksiä paketointiinkin!*

5 ESITYKSET JATKOTOIMENPITEIKSI

Venäjälle markkinointia varten olisi Ylä-Savon (www.iisalmi.ru) kanssa järkevää jatkaa keskusteluja. Mikäli halutaan, että myös tuotekehitys ja myynti olisivat yhteismarkkinoinnin lisäksi toimintamallissa mukana, niin Koillis-Savosta kannattaisi ottaa mallia (yhteistyökumppaniksi olemassa oleva myyntiorganisaatio, jolla siten sekä kaupallinen osaaminen että myöhemmin taloudellinen intressi). Tuotekehitykseen ja laatutyöhön voisi olla tarpeellista suunnitella kehittämis- ja/tai koulutushanke.

Eri yhteyksissä, kuten seminaareissa, palaverissa ja messuilla, on varmistunut se, että alueemme kannattaisi panostaa yhteismarkkinoinnissa mm. seuraaviin (kärki)tuotteisiin ja palveluihin, joilla voimme erottautua ainakin useimmista muista alueista ja joista monet ovat kansainvälisestäkin arvioiden kiinnostavia:

- i. **hiisitarina**, hiisihahmot; hiisituotteet, hiisiohjelmopalvelut
- ii. **tanssi**: sekä Suurlavan kesätiistaiset naistentanssit että heinäkuun lopun Täydenkuun Tanssit –nykytanssifestivaali
- iii. **Paanukirkko**; käyntikohde ja mm. musiikkitapahtumat; häämatkailu
- iv. maastohiihto; lumetusjärjestelmät, kansallinen tason ladut, valmis infra kahvioineen ja laavuineen, kilpailut, puolimatka Lappiin
- v. **järvi**matkailu; Pyhäjärvi Pohjois-Pohjanmaan suurin järvi, mökkimajoituksen suosion kasvu, järviristeilyt, kalastusohjelmopalvelut, HiijenSoutu ja muut järvitapahtumat

Nämä kaikki vaativat tuotekehitystä, tuotteistamista, laatutyötä ja paketointia, jotta matkailu kehittyisi nykytasostaan. Tuotekehitykseen ja laatutyöhön voisi olla tarpeellista suunnitella kehittämis- ja/tai koulutushanke. Lisämarkkinoinnin (mm. Venäjälle) aika ollee vasta tämän jälkeen; merkittävää lisämyyntiä ei voi tapahtua ilman tuotteita ja paketteja (, joilla hinnat).

*Yhteistyössä
Pyhjärven Kivi-Studio
kanssa voisi saada
aikaan vaikka mitä,
todettiin Honkalan tilalla*

Siinä hiidet kuin Nomad Experiences:n viikingit ...

6 ALLEKIRJOITUS JA PÄIVÄYS

Pyhäjärvi 26.2.2011

Kari Laitinen
puheenjohtaja

Erkki Böhme
hankevetäjä
(1.4.2009 – 28.2.2010)

Ohjausryhmän kokous 26.2.2011 /

OHJAUSRYHMÄN LAUSUNTO HANKKEEN TOTEUTUMISESTA:

Hankkeelle asetetut tavoitteet onnistuivat hyvin. Erityisesti kannattaa mainita yrittäjien ja yritysten välisen yhteistyön liikkeellelähtö ja lisääntyminen; tosin syvälinen verkottuminen yhteisine tuotepaketteineen vaatii lisää aikaa, mihin hankkeen lyhyehkö toteutusaika ei riittänyt.

*Ohjausryhmän jäsenet
(takana vasemmalta)
Kauko Tikkanen, Anne
Tikanmäki, Kari Laitinen,
(edessä vasemmalta)
Jukka Tikanmäki ja
Esko Vähätiitto viimeisen
kokouksen päätteeksi.*

